Carnet de route citoyen

Atelier d'orientation citoyenne

Version : albanais—2021

AUX CENTRES RÉGIONAUX D'INTÉGRATION

DISCRI

DISPOSITIF DE CONCERTATION ET D'APPUI

www.discri.be

Table des matières

Remerciements 3

Logement 4

Soins de santé 14

Travail 24

Commune et CPAS 32

Taxe et tri des déchets 38

Procédures 40

Banque 52

Remerciements

Ont contribué à l'élaboration du Carnet de route citoyen :

Les Centres Régionaux pour l'intégration

Le Sétis wallon pour les traductions

L'asbl Cap Migrants de Liège

L'asbl Harmonie de Mons

Nos remerciements s'adressent spécialement à :

Florin Mircea Patru, stagiaire au Ce·R·A·I·C·, pour sa gracieuse traduction en roumain et Steluta POPA pour la mise à jour en 2021

Aurica USCOV et Inga GELIASHVILI de l'asbl Harmonie, pour leur relecture en russe

Catherine HENROTTE de l'asbl Cap Migrants pour sa contribution à la fiche contrat de travail

Les équipes des CRI et, en particulier Valérie MAUGUIT et Sophie GARAICOCHEA du CRIPEL, Angelica FERULLO du CRIC, Pina LATTUCA, Anne De Vleeschouwer et Claude GIOVANARDI du Ce·R·A·I·C·, Daniel MARTIN, François MAWET, Khalissa EL ABBADI et Inès TAMAZARTI du CRVI

Conception et relecture

Banesa

Për të gjetur një banesë në një sektor privat nuk është e lehtë, në veçanti në disa qendra urbane ku banesat janë më të rralla ose të shtrenjta. Për të marrë një banesë sociale, kushtet janë te rrepta dhe listat e pritjes janë të gjata. Për të gjetur një vendbanim nuk është një punë e vogël!

Për të gjetur nje banesë,

- unë shëtis nëpër lagje në kërkim të afisheve, flas me banuesit e lagjes.
- konsultoj lajmërimet në gazetë dhe në internet,
- regjistrohem në një Agjenci të Mobiljeve Social ose në një Shoqatë të Promovimit Social (me disa kushte)
- regjistrohem në një shoqëri të banesave social ose tek Fondet e familjeve të shumta (me disa kushte).

Shtëpia është një ndërtesë plot e përcaktuar për banimin e një familje.

Apartamenti është tërësia e organizuar e pjesëve në një ndërtesë ose në një shtëpije .

Duplex-i është një banesë me dy kate të bashkuara nga një shkallë e brenshme.

Studjoja është një appartament i vogël. Ajo përfshin një dhomë kryesore më të shumtën e kohës me kuzhinë dhe tualete të ndara.

Kot-i është një dhomë studenti. Në disa kote nuk lejohet të vendosni vendbanimin tuaj kryesor.

Banesa

Lajmërimet janë shpesh hërë të pa plotësurara dhe të vështira për ti lexuar për shkak të shkurtimve. Unë gjej në rubrikën: <<Apartamente me qira>> ose <<Kote dhe studjo me qira>>. Ja disa përkufizime për ta patur më të lehtë.

App. = appartement

C.C. = chambre à coucher

Ch. = chambre

Chauff./ Chf. = chauffage
Chauff.C. = chauffage central

Chde = chaude

Chg.Compr. = charges comprises

Cuis. = cuisine
Cuis.Eq. : cuisine équipée

Dch. = douche

Ds = dans

El. = électricité

Eq. = équipé

Et. = étage

F.O. = feu ouvert

Gar. = garage

Gd/Gde = grand/grande

Hres de vis. = heure de visite

Imméd. = immédiatement

Indiv. = individuel

Jar. = jardin

Lib. = libre

Liv. = living

Mais. = maison

Maz. = mazout

Mblé ent = meublé entièrement

Mens. = mensuel

Mod. = moderne

Parlph = parlophone

Pces =pièces

Pers. : personne

Plac. = placard

Prox.ctr. = à proximité du centre

Poss. = possibilité

Pt. = petit

Px, Prx = prix

Rem. A nf = remis à neuf

Rez/Rdch = rez-de-chaussée

Sàm = salle à manger

Sdb = salle de bain

Stud. = studio

Tél. = téléphone

Terr. = terrasse

Tp. Pl = tapis plain

Tt Cft = tout confort

Wc = toilettes

Exemples :

Appartements Locations	Kots/studio à louer
Namur appt 2 ch cuis.éq.garage terrasse pour couple pas d'animaux 445€ + 65€ prov.chauff. 0496/416.787	Liège à louer spacieux studio appart meublé tt confort calme, état neuf, Prox.ctr 550 € + Chg 04/375.32.16

Quelques sites utiles :

- www.immoweb.be
- www.vlan.be
- www.jannonce.be
- www.pap.be
- www.immozoom.be

Kontrata e Qira-dhënies

Kontrata e qira-dhënies është e domosdoshme. Ajo përmban detyrimisht identitetin e pronarit (qira-dhënies) dhe të qiramarrësit (ai që merr me qira), data e fillimit të kontratës, përcaktimi i të gjërave të dhëna me qira dhe qiraja. Ajo duhet të jetë e regjistruar nga pranari pranë administratës të regjistrimit. Duhet ta lexoni me kujdes përpara se ta nënshruani sepse, një herë e nënshkruar, nuk mundeni të **ndryshoni asgjë**.

Kontrat e qiradhënies mund të ketë një **zgjatje të përcaktuar ose të papërcakturar**. Në rast të ndërprerjes të kontratës, pronari dhe qiramarrësi duhet të respektojnë modalitet e përcaktuara në kontratë (afatin e paralajmërmit , marrëveshjen kategorike,,,) unë lajmëroj në kohë pranarin tim që kam qëllim të dal nga vendbanimin ku jam (shpesh tre muaj përpara ose me disa kushte), me letër rekomande në postë (marr një document që vërteton që letra ime është dërguar në këtë datë).

Pranari duhet të shënojë **çmimin e qirasë dhe shumën e shpenzimeve** të përbashkëta (për shembull, ndriçimi i korridoreve, ashensorat, pastrimi i shkallëve,,,). Përveç qirasë duhet të llogarisni edhe shpenzimet e zakonshme: shpenzimet për nxehjen , dritat, ujin,,,. Disa <u>qira përfshijnë një shumë fikse të para-përcaktuar për shpenzimet sëbashku</u> (shpenzimet janë të përfshira në çminin e qirasë pas marrur parasysh shpenzimet reale) ose një <u>paradhënie e shpenzimeve</u> (është një paradhënie që pranari do të rregullojë çdo trimestër ose çdo vit në bazë të shpenzimeve reale).

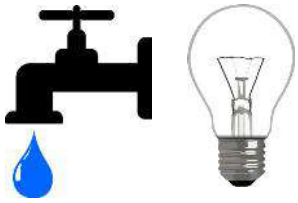

Qiraja në të shumtën të kohës, paguhet çdo muaj. Në përgjthësi ajo nuk mund të ndryshohet gjatë zgjatjes të qiradhënies, vëtëm në qoftëse është e parashikuar në kontratë.

Inventari

Inventari i hyrjes është një dokument që përshkruan saktë gjendjen në të cilën gjendet banesa para se të hyj: duhet të shënohen të gjitha anomalitë dhe problement që janë vënë re. Pranari duhet të tregojë që banesa i përgjigjet kërkesave të sigurisë dhe të mbrothësisë (të shëndetit). Qiramarrësi është, përsa i përket atij përgjegjës për dëmet që mund të shkoktojë gjatë qiradhënies (kontratës) por inventari garanton që ai nuk mund të marrë përsipër dëmet e rastit që janë vëne re më përpara.

Inventari duhet të jetë i bashkangjitur në kontratë . për të qenë i vlefshëm, ai duhet të bëhët në praninë e dy palëve, me ndihmën ose jo të një eksperti.

Në këtë rast, shpenzimet e ekspertit mund të shkojnë deri në 15% të çmimit të qirasë.

Në fund të qiradhënies (kontratës) nëse kam shkaktura dëme, duhet ti riparoj vetëm nëse bëhet fjalë për një prishje të quajtur <<normale>> në qoftëse nuk e bëj, pronari mund të përdor krejtësisht ose një pjesë të garancisë të qiramarrësit për të bërë riparimet.

Garancia e qirasë (caution)

Qiramarrësi pathuajse gjithmonë duhet të paguajë një garanci të barazvlershme në një vit, dy ose tre muaj të qirasë. Kjo është një shumë që i jepet pranarit ose një garanci e depozituar në një llogari të bllokuar në bankë në emrin e qirmarrëit (shumë e këshilluar për të shmangur keqkuptimet ose mashtrimet).

Siç e tregon emri, kjo shumë shërben si garanci pranarit në rast të dëmeve të shkaktuara nga qiramarrësi. Këtë shumë e marr në fund të qiradhënies (kontratës) kur invantori i është bërë dhe që banesa është lënë në gjendjen që e kam marrë. Megjithatë, garancia e qiradhënies asnjë rast nuk mund të shërbëjë për të paguar qiratë e papaguara.

Mundem ti kërkoj CPAS-it të vendit tim ku banoj të me japin hua muajin e parë të qirasë dhe shumën e garancisë të qiradhënies nëse kërkesa ime është pranuar, do t'ju a kthej shumën sipas një plani që më është propozuar. Egzistojnë gjithashtu fonde të garancisë të qiromarrjes ose organizma krediti social që mund të intervenojnë.

Unë interesohem në rast nevojë

Ndihmë për mbartjen dhe për qiranë (ADEL)

Kjo është një ndihmë financiare e dhënë nga Valonia për një qiramarrës i cili është i detyruar të lërë banesën e pabanueshme për të banuar në një banesë të përshtatshme. Kjo ndihmë mund t'i jepet edhe një personi të pastrehë kur ai hyn në shtëpi. Kjo ndihmë përbëhet nga një shumë e vetme e cila jepet për shpërnguljen, e plotësuar me një ndihmë shtesë për të kompensuar rritjen e çmimit të qirasë (maksimumi 100 euro / muaj, rritur me 20% për çdo fëmijë në ngarkim).

Modèle de lettre de résiliation de bail

La Louvière, le **25 août 20**..

Monsieur (Madame) X (le nom du propriétaire),

Par la présente, je désire résilier le bail que j'ai signé le 1er janvier 20.. pour la location du studio situé :

Rue St Joseph, 21

7100 Trivières

Studio du 2e étage

Je m'engage à quitter les lieux pour le **31 décembre 20..**

Merci de me contacter rapidement pour fixer un rendez-vous sur place, à votre meilleure convenance. Nous pourrons établir ensemble l'état des lieux et envisager les modalités de remboursement de la caution versée lors de mon entrée dans le logement.

Je vous prie de bien vouloir me signifier votre accord par retour de courrier.

En vous remerciant pour votre aimable collaboration pendant ces années, je vous prie de recevoir, Monsieur (Madame), l'expression de mes salutations distinguées.

M. Dupont

(signature)

Në rast problemi

Nëse qiramarrësi nuk paguan qiranë e tij, pranari mund ti kërkojë gjyqit të paqes ti japën fund kontratës. Në disa raste, qiramarrësi mund të përjashtohet nga banesa.

Kodi civil parashikon që pranari siguron riparimet strukturale që mirëmbajnë banesën në gjendje që të jepet me qira: në mënyrë të përgjithshme, ai merret më riparimet (e mëdhaja). Qiramarrësi siguron riparimet e vogla dhe mirëmbajtjen e banesës gjatë gjithë qiradhënies (kontratës) për shembull pastrimi i oxhakëve, pastrimin e nxehjes të ujit.

Pronari nuk mund të hyjë në banesë pa autorizimin e qiramarrësit, vetëm për riparimet urgjente. Shumica e kontratave të qiradhënieve detyrojnë qirammarrësin të nënshkruajë një sigurim zjarri.

Në të gjitha rastet, është një masë shumë e këshilluar. Në rast probemi të dëmshëm për shendetin , qiramarrësi mund të drejtohet shërbimit të sigurisë dhe të shëndetit publik të komunës së tij ose te Krahina Wallonne.

Diskriminimi në çështje me banesës është i ndaluar dhe i dënuar nga ligji. Megjithatë kjo nuk mund mjafton që ti largojë steriotipet dhe para gjykimet që karakterizojnë disa mentalitete. Pra të kini kujdes të përgatiteni që të përballoheni me situata te tilla.

Kur është vërtetuar një diskriminim, ai mund të denoncohet. UNIA (Qendra Ndërfederale për Shanse të Barabarta) është një shërbim publik i pavarur, misioni ligjor i të cilit është të promovojë barazinë dhe luftën kundër diskriminimit. Ai mund të veprojë në emër të një personi të diskriminuar.Në rast problemi, mund të këshillohem nga shërbimet e tij: linja jeshile falas në numrin e mëposhtëm 0800/12800 ose unia.be unia.be

Banesa Sociale

Shoqata Valone e Banesave menaxhon firmat për banesat e shërbimit publik, pranë të cilave mund të hedh kandidaturën në kushte të caktuara (kushti është: të mos jesh pronar dhe të kesh të ardhura modeste).

Unë hedh kanditaturën time në një (dhe vetëm një) shoqatë të banesave. Vetëm një formular më lejon të drejtoj kërkesen timë komunave të tjera. Regjistri i kanditaturave është i centralizuar dhe trejtimi i tije i regulluar rreptësisht nga Kodi Wallon i banesave që përcakton një seri të kritereve dhe të përparësive.

Për regjistrimin, unë plotësoj formularin dhe e plotësoj me dokumentat e kërkuara:

lajmërimin-ekstraktin e taksave, përbërjen familjare me një historik të tre viteve të fundit, provën e shumës të ardhurave të tatueshme aktuale, vërtetimet të marrjes të ndihmës familiare.

Pavarësisht nga një numër i madh banesash, banesa sociale ka vështirësi t' i përgjigjet numrit të madh të kandidaturave.Listat e pritjes shpesh janë shumë të gjata, prandaj duhet të keni durim.

Agjensia e patundshme sociale

Është një shoqatë që favorizon hyrjen në banesë, duke i ofruar shërbime dhe garanci pronarëve ashtu dhe qiramarrësve. Ajo shërben kështu si ndërmjetëse midis pronarëve që dëshirojnë të jenë të sigurtë dhe qiramarrësve me të ardhura të thjeshta. Ajo propozon një shoqërim të personalizuar të çdo kondidati qiramarrës.

Egzistojnë 28 në Wallonie.

Për tu regjistruar, duhet të plotësoni kushtet e të ardhurave dhe të keni dokumentat e kërkuara.

vërtetimin e të ardhurave, kopjen e kartës të identitëtit, përbërjen familjare, çertificatën e sjelljes së mirë.

Faqja e Shoqërisë Wallone të banesave :

www.swl.be

Për tu informuar për blerjet, qiratë, shpërbimet në Krahinën Wallone

www.wallonie.be/fr/vivre-en-wallonie/habitat-et-energie

Doktori

Eshtë e rëndësishme të zgjidhni një doktor të përgjithshëm të besueshëm pranë shtëpisë tuaj : ai do të jetë « mjeku i familjes » dhe do të mbajë dosjen time mjekësore në rregull. Eshtë e këshilluar të hapni pranë atij atë që ne e quajmë Dosje Mjekësore te Përgjithshme (DMG) që lejon të pakësojë në minimum shpenzimin. Ky mjeku i besimit do të më dërgojë në qoftëse është e nevojshme drejt mjekëve të specializuar.

Nëse kam të njohur që qëdrojmë në të njëjtën lagje, do t'ju kërkoj këshillë.

Nëse nuk njoh person, konsultoj numeratorin telefonik të Komunës time shkronjën D (si Doktor) ose e kërkoj në Internet.

Për një konsultë, shkoj tek kabineti i mjekut sipas orëve që ai më ka informuar ose, nëse nuk mund të shkoj, i kërkoj që të vijë të më konsultojë në shtëpinpë time (atëherë juve paguani një shtesë plus).

Në përgjithësi, çdo mjek organizon konsultat në orë të caktuar ose pret sipas takimeve.

Vetëm në raste urgjente, gjatë fundjavave dhe gjatë natës, unë mund t' i telefonoj një mjeku roje ose të shkoj në një shtëpi mjekësore rojë.Telefonoj në numrin 1733 për të ditur se ku duhet të shkoj. Emrat e mjekëve roje publikohen gjithashtu në gazetën rajonale të shpërndarë çdo javë në kutinë postare, si dhe shërbimet e ndihmës së shpejtë, zjarrfikëses...Duhet ta dini se çmimi i konsultës do të jetë më i lartë, në këtë rast. .

Farmacitë rojë janë gjithashtu të publikuara në gazetë , në faqen e internetit www.pharmacie.be dhe të afishuara në vitrinën e të gjithave farmacive. Ilaçet janë të disponueshme vetëm me recetën e mjekut që vërteton urgjencën.

Vetëm në raste shumë urgjente, mund të shkoj direkt në spital. Një shërbim urgjence është i hapur 24/24.

Mjeku i përgjithsëm është personi i besueshëm që drejton mjekimet e mija dhe siguron ndjekjen. Nëse konsultoj një specialiste, duhet verifikuar përpara pranë "mjekut familjal" që mjekimet janë të ndjekuar mirë. Për shembull, pediatri mund të parashkruajë fëmijës tim një analize gjaku: në këtë rast, unë vetë duhet të marr takim, pastaj të kërkoj që rezultatet ti dërgohen njëkohësisht pediatrit dhe mjekut të përgjithshëm. Në çdo etapë, mundem kështu të kem besim tek"mjeku familjar" për ndjekjen e zhvillimit të ndihmave mjekësore.

Shtëpia mjekësore

Është një vend ku mund të gjej një seri shërbimesh mjekësore të bazës: mjek, infermier(e), gjinekolog(e), fisioterapist(e)... nganjëherë punëtorin social, psikolog (e), dietist(e) ,.. shtëpija mjekësore mund të praktikojë akte të vogla kirurgjike.

Të gjithë personat që janë në rregull me sigurim shëndetësore dhe banojnë në Komunë munden të regjistrohen në një shtëpi mjekësore. Duke u nisur nga regjistimi, konsultat janë tërësisht falas, pas marrë parasysh numrin e vizitave, me kusht që të mos konsultoni mjekë të tjerë (vetëm fund jave ose në raste urgjente).

Nëse nuk jam në rregull me sigurimin shëndetësor, Shtëpija mjekësore mundet të më ndihmojë për plotësimin e dokumentave të nevojshme ose ti kërkojnë CPAS-it të marrin në ngarkim shpenzimet mjekësore urgjente. Shtëpijat mjekësore propozojnë gjithashtu të gjitha llojet e shërbimeve të Solidarësisë Si grupet e fjalës, seancat e informimit...

Për të gjetur shtëpinë mjekësore që është më afër shtëpisë time, unë konsultoj faqen: www.maisonmedicale.org ose në librin telefonik në rubrikën “Maison medicale ” (shtëpija mjekësore) “Centre de Santë” (Qendra e Shëndetit) ou ‘Collectif de Santë” (Kolektivi i Shëndetit).

Planifikimi Familjar

Qendrat et planifikimit familjar presin me mirëbesim të plotë personat që kanë nevojë për këshilla ose ndihma në temë të seksualitetit, të shtatëzanisë, të jetës familjare ose emocionuese. Kujdestaritë janë të organizuara pa takim që orientojnë personat, nëse është e nevojshme, drejt konsultave mjekësore, psikologjike, juridike ose sociale.

Për të gjetur një qendër të planifikimit familjar pranë shtëpisë time, unë konsultoj faqen : www.planning-familial.be ose www.loveattitude.be

Shërbimet e shëndetit mendor

Shërbimet e shëndetit mendor (SSM) mirëpresin çdo person (fëmijë, adoleshentë, të rritur dhe të moshuar) në një situatë shqetësuese (vështirësi bashkëshortore, familjare, shkollore, ankthi, depresioni... etj). Ata ofrojnë konsulta për shërbimet e psikiatrisë, psikiatrisë për fëmijë, psikologjisë, logopedisë dhe konsulta për nga ana psikomotore. Këto konsulta merren në ngarkim nga sigurimi shëndetësor, CPAS (Qendra Publike për Ndihmë Sociale) ose Fedasil (është një institucion që merret me strehimin e të huajve).

Për të gjetur një shërbim të shëndetit mendor, konsultoj faqen e internetit cresam.be ose marr më shumë informacion nga mjeku i familjes.

Ndihma mjekësore urgjente

Një person me qëndrim të parregullt mund të përfitojë ndihma shëndetësore me kusht që një mjek të vërtetojë nevojën e një çertifikate mjekësore. Në këtë rast, unë bëj një kërkesë në CPAS. Ai mund të lëshojë biletat mjekësore ose farmaceutike.

Ai mund të lëshojë një dokument që quhet << réquisitoire >> nëse bëhet fjalë për një intervenim në spital. Në disa situata urgjence që kanë nevojë, shërbimi social i spitalit mund të kontaktohet direkt me CPAS-in.

Administrata e Sigurimeve Shëndetësore

Sigurimi shëndetësor (mutuelle) është një administratë qe kujdeset për paratë e hedhura nga qytetarët që punojnë për të financuar ndihmat shëndetësore eshtë pra solidarësia financiare e të gjithëve që lejon secilin të ketë ndihma të arritshme: të hollat janë të hequra direkt nga rroga ose të ardhurat.

Egzistojnë disa Administrata të sigurimeve shëndetësore (mutualité) që ofrojnë të njëjtat shërbime me disa ndryshime: administrata e sigurimit mjekësor Katolik (mutualité Chrétienne), administrata e sigurimit shëndetësor Socialist (mutualité Socialiste), administrata e sigurimit shëndetësor Liberal (mutualité liberale), administrata e sigurimit shëndetësor asnjanës (mutualité neutre). La CAAMI (Arkë ndihmëse e sigurimit të sëmundjeve dhe invalidave). Unë zgjedh sipas vendit ku e kam shtëpinë dhe afërsitë e mia filozofike.

Shembull: (1) Unë jam sëmurë dhe thërras doktorin. (2) Unë paguaj konsultën. (3) Unë shkoj tek administrata e sigurimit shëndetësor (mutuelle) që do të më kthejë shpenzimet(të hollat).

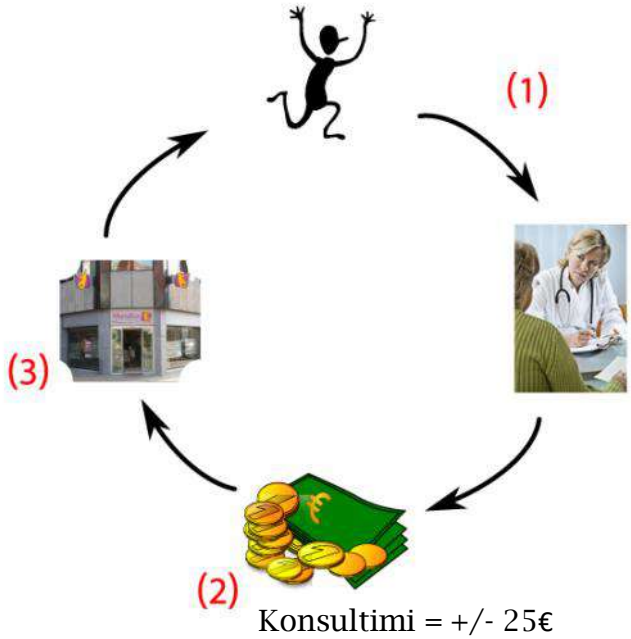

Konsultimi = +/- 25€

L'inscription

Kur kam një qëndrim të autorizuar më shumë se tre muaj, unë mund të regjistrohem në administratën e sigurimit shëndetësor (mutuelle). Unë shkoj tek administrata e sigurimit shëndetësor (mutuelle) me dokumentat e identitetit.

Unë plotësoj një formular dhe jap dokumentat e kërkuara : kopjen e kartës të identitetit, deklaratën e nderit të disponueshme në administratën komunale, vërtetimin e Komunës që përcakton shtëpinë time, vërtetimin e CPAS-it nëse jam përfitues,…

Pjesa e detyrueshme vjetore

Unë paguaj një pjesë të deyrueshme që varet nga një administratë e sigurimit shëndetësor (mutuelle) në një tjetër (përafërsisht 10€/në vit CAAMI-it dhe 100€/në vit). Atëherë unë jam i titulluar në një administratë të sigurimit shëndetësor (mutuelle) për veten time dhe për personat që kam në ngarkim (bashtëshort (e), fëmijë,..).

Administrata e sigurimit shëndetësor (Mutuelle) propozon gjithashtu një seri të tjera avantagesh me kusht që të paguani një pjesë shtesë. Që nga 1 Janari 2012, kjo pjesë shtesë është e detyrueshme, vetëm me përjashtim të CAAMI-it.

IM = Rimbursimi më i lartë

Nëse varem financiarisht nga ndihma sociale (CPAS), unë përfitoj automatikisht nga rimbursimi më lartë që ekziston (IM). Konsultimet te mjeku, ilaçet dhe transporti publik (tren, autobus, tram dhe metro) janë më të lira. Ka edhe disa ulje çmimi për disa argëtime siç janë pishinat.

Nëse përfitoj nga rimbursimi më i lartë që ekziston, mund të kërkoj që pagesa e kuotës së vogël në ngarkim të pacientit, të zbatohet. Pagesa e kuotës më të paktë që duhet të paguaj do të thotë që kam mundësinë mos paguaj gjithë shumën për disa shërbime të caktuara.Unë paguaj vetëm pjesën që më takon (pjesën time personale) dhe mjeku rimbursohet direkt nga sigurimi shëndetësor.

Nëse familja ime ka të ardhura të pakta, mund të kërkoj atëherë një Rimbursim më të lartë (IM).

Për të bërë një kërkesë për IM, plotësoj një deklaratë të nënshkruar nga të gjithë anëtarët e familjes dhe siguroj një dokument nga shërbimi i kontributeve për vitin e kaluar.

Sigurimi i Spitalizimit

Një qëndrim në spital mund të kushtojë shumë shtrenjtë, edhe pse jemi i titulluar i një administrate të sigurimit mjekësor (mutuelle) prandaj, egziston një sigurim spitalizimi që garanton mbulimin e të gjithave shpenzimeve. Shuma e këtij sigurimi varet nga një administratë e sigurimit mjekësor (mutuelle) në një tjetër.

Dokumentat e mutuelit

Mbas regjistrimit, unë marr dokumenta të rëndësishme administrative.

Një fletore shënimesh pjësëparësh (egziston në disa administrata të sigurimit mjekësor (mutuelle), dhe në disa të tjera jo)

Kjo fletore plotëson kartën time të identitetit social, aty gjenden :

- mbiemrat, emrat, ditëlindjet dhe statusi familjar i titullarit dhe personave që ka në ngarkim ;
- numrat e regjistrimit në administratën e sigurimit mjekësor (mutuelle) ;
- nje mendim modifikimi për të informuar administratën e sigurimit mjekësor (mutuelle) për çdo ndryshim adrese ose statusi ;
- informatat e nevojshme si orët e kujdestarëve, numrat e telefonit të shërbimeve…

Pullat

Unë marr gjithashtu pullat në të cilat janë përfshirë të dhënat e mia. ato plotësojnë kartën time të identitetit social dhe janë të kërkuara për shumë shërbime mjekësore (konsultat në spital, analiza e gjakut, kthimi i të hollave për vërtetimet e ndihmave mjekësore).

KAM PRA GJITHMONE KETO PULLA NE PORTOFOLIN TIM.

Vërtetimi i ndihmave të dhëna

Kur paguaj konsultën, ndonjëherë marr një vërtetim të ndihmës mjekësore të dhënë me letër, e cila shërben si provë pagese. Unë ngjis një pullë dhe e lë tek administrata e sigurimit shëndetësor e cila më rimburson një pjesë të shpenzimeve. Po kështu, është e mundur që mjeku t' ia dërgojë direkt vërtetimin në mënyrë elektronike administratës së sigurimit shëndetësor.

KUJDES: TE GJITHA SHPENZIMET MJEKESORE NUK JANE.

Parashkrimi i ilaçeve

Kur mjeku më parashkruan një ilaç, ai shkruan një recetë (parashkrimi i ilaçve). këtë e jap te farmacia edhe.

Në këtë mënyrë, unë paguaj direkt vetëm një pjesë të çmimit të ilaçit. Disa ilaç të ashtuquajtura "të rehatshme" nuk janë të rimbursurara.

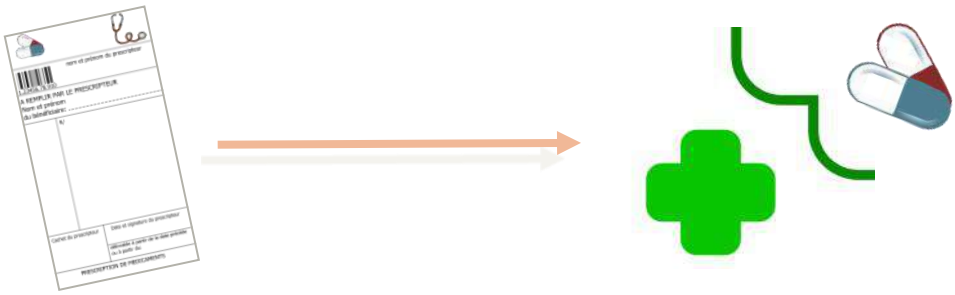

Kërkimi i një pune

Kërkimi i punës mund të bëhet vetvetiu. Megjithatë, komunikimi dhe kodet kulturale të vendit luajnë një rol shumë të rëndësishëm. Pra është e domosdoshme të interesoheni mirë përpara se të veproni: nuk mjafton të keni cilësi të mira, duhet të mundoheni ti vëni në dukje dhe të shpreheni në formën e pritur nga punëdhënësi. Egzistojnë, për këtë, shërbime të specializuara që munden të më orientojnë.

Pyetjet që janë për tu bërë:

	PO	JO	
A mund ti bëj dokumentat e nevojshme ?			Plotësoj dosjen time : barasvlefshmërinë e diplomës, patentën çertifikatën e formacionit vërtetimet, regjistrimin si kërkues pune...
A mund të shprehem qartë për projektin tim profesional dhe kompetencat e mia ?			Realizoj një bilanc të kompetencave, për shembull në Forem, në një organizëm për integrimin social-profesional në një Qëndër Krahinore për Integrimin....
A kam një CV të mirë dhe një letër të mirë të motivimit? cilat janë cilësitë e mia, njohuritë e mija, komptencat e mia? Ai përgjigjen ato nevojave të punëdhënësit?			
A mund të kërkoj vetëm? A kam informacione të mjaftueshme, për shembull për të vendosur nëse dërgoj kandidatura me iniciativën time ose nëse i përgjigjem ofertave të punës?			Marr këshillë pranë FOREM-it , një shtëpi lagjeje, një organizëm për integrimin-social-professionel… ose marr pjesë në një atelier për kërkim pune.
A kam në një takim për punë çfare do të them? Si do të presentohem?			Marr këshillë pranë një organizimi që propozon punecoaching ose ushtrohem në një atelier për kërkim pune.

Kërkimi i një pune

FOREM është një shërbim publik për punën dhe formacionin (kursin) profesional në Wallonie. Në Forem unë regjistrohem si kërkues pune. Në faqen (në internet) e tij www.leforem.be, unë mund të përdor një seri shërbimesh në linjë: oferta pune, formacione, informacion mbi zanatet, sallona të punës. Kur unë jam kërkues pune, këshilltarët ndjeknin dosjen time dhe munden të më orientojnë.

Duke qënë kërkues i (e) punës, duhet të plotësoj një seri detyrimesh sidomos ato të kërkimit me këmbëmgulje të punës. Në qoftëse une marr një ftëse, jam i detyruar të shkoj. Kujdesem që të ruaj të gjitha provat e kërkimeve (për punë) dhe informoj këshilltarin (en) tim(e) për çdo ndryshim në situatën time.

Një tjetër zgjidhje është e deklaruar shumë e frytshme për të gjetur një punë : rrjeti i lidhjeve që bëj rreth meje. Mendohet që një pjesë e madhe e vendeve të punës : gjenden nëpërmjet të tjerëve : rrethi shoqëror, miqitë, familja janë shpesh aleatë të çmuar. Shumë punëdhënës kanë prirje të bëjnë besim një rekomandimi personal.

Midis strategjive të integrimit, gërshetimi i lidhjeve të besimit është pra për tu vëne midis përparësive.

Agjensitë e punëdhënies të përkohshme janë gjithashtu një bashkëbisedues i privilegjuar për disa sektore të veprimtarish (activite). Në belgjik, shumë ndëmarrje janë të prezantuara në Wallonie. Zëvendësi i përkohshëm është i angazhuar nga një agjenci e punëdhënies (që jep punë përkohësisht) për llogarinë e një purëdhënësi që ka nevojë për një punë përkohësisht. Kjo lloj punë siç e kërkon rregullorja dhe zëvendësi i përkohshëm përfiton të njëjtat të drejta si punëtorët e tjerë në çështje me pensionet, pushimet, sigurimet e sëmundjes…

Disa agjensi janë të ndjeshme pyetjeve që lidhen me ndryshimet e kulturave.

Lajmerimet e vogla të publikuara në gazetë, në kutijat (e letrave) dhe në internet janë edhe ato një menyrë klasike për të gjetur punë.

Unë jam megjithatë i(e) vemendshëm (me) të lexoj mirë lajmërimet, të zbuloj punën në të zezë ose mashtrimet. Shmangem për shembull të shkoj në një takim në hotel… Nga kjo pikëpamje, është e preferueshme të konsultoni shtypin e specializuar dhe publikimin e FOREM-it.

Kur e kam përcaktuar profilin tim, projektin tim professional dhe kompetencat e mia, une mundem ti dërgoj punëdhënësit një kandidature me iniciativën time .Për aq sa kërkimi dhe komunikimi të jenë në shenjë të mirë, kjo strategji është konsideruar si një nga më të frytshmet.

Më në fund, shumë organisme të integrimit socail-profesional (OISP), shoqata të ndryshme, shtëpija të lagjes, administrat e lagjes proposojne shërbime shoqëruese për zhvillimin një strategjie të mirë për kërkimin e punës. Në qoftëse nuk i përdor aparatet e ndërlikuara të ushtrimit, nuk hezitoj t'ju bëj thirrje kompetencave të tyre.

Njëvlërsimi i diplomave

Për shumicën e diplomave të huaje, njëvlerësim duhet kërkuar pranë shërbimit të Njëvlerësimit të Komunitetit Françez.

Kujdes, procedura për njohjen e diplomës është e gjatë dhe kërkon përbërjen e një dosje të hollësishme që i përgjigjet kërkesave te sakta.

Lidhje e nevojshme : www.equivalences.cfwb.be 02 690 86 86

Diskriminimi në takimet për punë është e ndaluar dhe e dënueshme nga ligji.

Kur është vërtetuar një diskriminim, ai mund të denoncohet. UNIA (Qendra Ndërfederale për Shanse të Barabarta) është një shërbim publik i pavarur, misioni ligjor i të cilit është të promovojë barazinë dhe luftën kundër diskriminimit. Ai mund të veprojë në emër të një personi të diskriminuar.Në rast problemi, mund të këshillohem nga shërbimet e tij: linja jeshile falas në numrin e mëposhtëm 0800/12800 ose unia.be

Kontrata e punës

Në Belgjik, puna është siç e kërkon rregullorja në një mënyrë të ndryshme sipas sektoreve. Flasim në përgjithësi për sektorin privat, sektorin publik, sektorin tregtisë, sektorin (që nuk ka për qëllim fitimin). Në veçanti, çdo sektor (për shembull sektori i ndërtimit) është rregulluar nga një <<komision që përcakton kushtet e punës.

Puna nënkupton që atëherë një kontratë pune. Është një angazhim i ligjshëm që lidh dy palët të paktën dhe që krijon të drejta edhe detyrime. Palët janë zakonisht të quajtura << punëdhënësi >> dhe << punëtori >> (ose << nëpunësi>>).

Kontrata e punës kur bëhet, për të dyja palët ka detyrime (orari, puna, rroga, pushimet,...). punëdhënësi dhe punëtori duhet të kënë respekt dhe përfillje të dyanshme. Ato duhet të sigurojnë dhe të vëzhgojnë respektin e mirësjelljes dhe veprimet e mira gjatë zbatimit të kontratës.

Egzistojnë disa lloje kontratash: të plotë, kontratë të pjesshme, zevëndësimi, (punëdhënësi është agjencia që jep punë përkohësisht) me zgjatje të përcaktuar, (CDD = datat e fillimit dhe e mbarimit janë të shënuara në kontratë), me zgjatje të papërcaktuar (CDI = zgjatje e kontratës nuk është e përcaktuar)...

Kur punëdhënësi ose punëtori dëshiron ti japë fund kontratës një periudhë palalajmërimi është parashikuar nga rregullorja një afat minimum respektohet para se ta lini punën. Ky afat që duhet respektuar varet sipas situatës dhe tipit të kontratës.

Pra gjithmonë, unë sigurohem të nënshkruaj një kontratë në formë të mirë dhe të rregullt. për një përvojë të parë ose në rast dyshimi ; marr këshillë pranë një sindikate që mbron intersant e punëtorëve, pranë FOREM-it ose pranë një shërbimi social.

Qasja në tregun e punës

Leja e punës

Puna e punëtorëve të huaj është përveç kësaj e rregulluar nga ligji i 30 prilit 1999 nga vendimi mbretëor i 9 qershorit 1999 (persa i përket atyre me rroge) rregullat në çështje me hyrjen në tregun e punës të punëtorëve të huaj, si dhe rregullat në çështje me marrjen e një titulli të qëndrimit janë të ndërlikuara.

Që nga viti 2019, leja e qëndrimit tregon nëse kam apo jo të drejtë për të punuar.

Nëse mund të punoj, kjo tregohet në lejen e qëndrimit:

- « Tregu i punës : Qasje e kufizuar ": Kam të drejtë të punoj për një punëdhënës të vetëm për një funksion të vetëm, ai që ka marrë autorizimin për të më punësuar kur kam bërë kërkesën për lejen e vetme.

OSE

- « Tregu i punës : Qasje e pakufizuar ": Kam të drejtë të punoj për çdo punëdhënës për të gjitha profesionet me rrogë. Asnjë formalitet shtesë nuk duhet të kryhet.

Nëse nuk kam të drejtë të punoj, aty shkruhet "Tregu i punës: jo".

Adresa që ju nevojiten

SPW — D6 operativ i Ekonomisë, të Punës të Kërkuar

Departamenti i Punës dhe i Kursit Profesional

Drejtorie e punës dhe leja e punës

Place de Wallonie, 1 — bâtiment 2

5100 Jambes

Puna e pavarur

Për të qenë i vetë punësuar (pra, për të qenë vetë shef), çdo person që nuk ka nënshtetësi belge duhet të marrë një kartë profesionale pranë një zyre biznesi.

Disa kategori të huajsh janë megjithatë të përjashtuar:

- shtetasit e 25 vendeve të Bashkimit Evropian dhe disa pjësëtare të familjes së tyre që bashkohen me ta;
- refugjatët e njohur dhe titullarët me një qëndrim të pakufizuar;
- bashkëshortja e një Belgu dhe disa pjësëtare të familjes që bashkohen me ta;
- bashkëshortët që ndihmojnë burrin ose gruan në veprimtarië e pavarur (privat);
- personat që udhëtojnë për biznes, konferencierat, gazetarët, spartivat, artistat nëse zgjatja e qëndrimit nuk i kalon tre muaj rrjesht;
- studentat e huaj që bëjnë praktikën në kuadrin e studimeve të tyre.
- ...

Tjera kushte duhet të plotësohen: disa profesione që janë sipas rregullores.

Për një aktivitet që kërkon regjistrimin në regjistrin tregtar ose artizanal, është e nevojshme të provohet njohuria e menaxhimit. Nëse është e nevojshme, unë mund të jap një provim pranë Shërbimit të Jurisë Qendrore.

Disa profesione kërkojnë provën e **njohuritë profesionale** dhe/ose të diplomave.

Për shumicën e diplomave të huaja, një barasvlefshmëri duhet të njihet dhe të kërkohet pra, pranë Shërbimit të Barasvlefshmërisë të Komunitetit Francez.

Puna e pavarur

Detyrimet administrative duhet të plotësohen , kryesisht :

- Pjesëmarrësi i një arke të sigurimeve shoqërore (të hollat që paguhen për çdo trimestër).
- Kërkoni një numër të ndërmarrjes në sportelin e ndërmarrjes zyrtare
- kërkoni një regjistrim në regjistin e tregtisë, 'me përjashtim të disa profesioneve ; profesione liberale, bujqësore).
- Deklarimin e veprimtarisë në TVA (plotësoni një deklaratë dhe paguani shumat që iu detyroheni çdo trimester (me përjashtim të disa veprimtarive: aktor, këngëtar, modele, disk-jackeys, profesione liberale) .
- Te hapin një numër llogarie të veçantë për vërprimtarinë e pavarur (private).
- Të mbani një llogaritje në formën e duhur dhe të mirë. është e këshilluar të rrethoheni nga shërbimet e një llogaritari.
- Të jeni pjesëtar i një mutueli. (institucioni që rimburson shpenzimet mjekësore, etj ..)
- Të paguani taksat (tatimet), sipas një deklarate vjetore

Faqe e nevojshme :
https://economie.fgov.be/fr/themes/entreprises/creer-une-entreprise/les-conditions-dacces-la

Puna në të zezë (e pa deklaruar)

Puna që nuk është e deklaruar është quajtur puna ne të zezë. Është nje veprimtari me rrogë, por e pa deklaruar pushtetit publik. Ajo i shpëton kështu të gjithave rregullave të solidaritetit të drejtësisë belge, (taksat, të hollat për sigurimet shoqërore) dhe është pra e dënuar nga ligji.

Shembull: Komshija ime më propozon të shkoj të lyej në shtëpinë e saj dhe më paguan 5 euro/në orë.

Gjatë punës në të zezë, nuk ka kontrate të punës së ligjshme. punëdhënësi gjasmë nuk i plotëson detyrimet e tija në çështje me sigurimet shoqërore dhe sistemit të tatimeve. Rreziqe të mëdhaja peshojnë për ketë lloj pune dhe mund të kenë pasoja të rënda për punëdhënësin edhe për punëtorin.

- Pa kontratë pune, rrezikoj të mos paguhen plotësisht ose pjësërisht (harresë e orëve shtesë të bëra për shembull. Mashtrimet dhe zhgënjimet janë të shumta.
- Unë nuk kam asjnë lloj të drejte në çështje me sigurimet shoqërore (pa aftësi për punë, materniteti, invalid, vdekje, pension , dhe papunësi). Në rast aksidenti nuk jam i mbrojtur. Pra asnjë sigurim dhe asnjë ankesë.
- Punëdhënësi mund të kërkojë nga unë ç'farë të dëshirojë : të punoj me një rrogë më të vogël se rroga e ligjshme, të punoj më shumë që zgjatja (e orëve të punës) e ligjshme, të më heqë nga puna kur të dëshirojë....
- Nesë kam një ndihmë të asistencës (chomage-it) ose të CPAS-it mund të jeni i sanksionuar, i përjashtuar ndoshta të jem i detyruar të rimbursoj ndihmat (në të holla) e marra padrejtësisht.
- Denuncimet dhe kontrollet janë të shpeshta dhe si pasojë gjoba dhe sonksionime të tjera.

Inspektimi i ligjeve Shoqërore është kompetent në lidhje me të drejtën në punë. Ajo trajton për shembull: problemet e rrogave, paralajmërimet, zgjatje dhe kohë pune. Ajo mund bëjë kontrolle në vendin e punës, ndoshta fillesën, ndoshta në rastin e një ankese, për të vërtetuar që rregullorja në punë është respektuar.

Në rast problemi, mund të drejtohem falas tek Inspeksioni i L igjeve Shoqërore ose tek Gjykata e punës. Unë mund të marr gjithashtu këshillë pranë sindikatës.

Komuna

Niveli i pushtetit më i afërt për qytetatin është Komuna. Në Belgjik, janë 589. Në 262 qytete dhe komunat Wallonne ndahem në 5 Krahina: Brabant Wallon, Hainaut, Liége, Luxembourg dhe Namur.

Kompetencat komunale i përkasin të gjithave nevojave të përbashkëta të banesave: mirëmbajtja e rregullit publik, administrimi i gjendjes civile dhe mbajtja e regjistrave të popullatës, martesat, pastërtia publike, CPAS-it, që administron ndihmën sociale, punimet publike, banesat, arsimi komunal..

Eshtë Administrata komunale ku adresohem për të gjitha dokumentat e nevojshme për procedurën time. Në veçanti; është Administrata komunale që deklaron **banesën time**. Një polic dërgohet tek shtëpia ime për të vërtëuar nëse banoj të vërtetë aty; sipas këtij raporti, Administrata më lëshon një vërtetim për banesën. Ky dokument do të më kërkohet për gjëra të mëtejshme.

Shërbimi i të Huajve administron pyetjet specifike në çështje me qëndrimin. Ai nuk merr vendim: ai aplikon udhëzimet e Zyrës të Huajve.

Kryesisht në Administratën komunale zgjas ose përsëris kartën time të qëndrimit, kur deklaroj një ndryshim adrese ose një ndryshim në përbërjen familjare.

Kur jam banues në një komune, une mund të përfitoj nga shërbimet që ajo i afron popullatës të saj.

Sa të arrij, intersohem pra për këto shërbime dhe për antenat administrative ku mund të shkoj për të rregulluar situatën time.

C.P.A.S. = Qendra Publike e Veprimtarive Sociale

C.P.A.S.

CPAS-i Është shërbimi komunal i solidaritetit e financuar nga taksat e qytetarëve që punojnë. Ai organizon ndihmat për personat që paraqiten në territorin e Komunës që kanë vështirësi materiale, financiare, sociale ose psiko-sociale. Në Belgjik, çdo person ka të drejtën e ndihmës sociale kjo këtu ka për qëllim të lejojë secilit të këtë një jetë të përshtatshme në dinjitetin njerëzor. Për ta marrë, duhet megjithatë ti përgjigjeni një seri kriteresh dhe të jepni dokumentat që ju kërkojne.

Kur unë paraqitem në CPAS, një punëtor social është i caktuar për të shqyrtuar situatën time dhe hap një dosje. Të gjitha kërkesat i nënshtrohen vendimit të një këshilli të përbërë nga përfaqësuesit e zgjedhur nga popullata. punëtori social i paraqet kërkesat e mia dhe me komunikon pastaj vendimet.

Si të gjitha kërkesat administrative, kjo këtu iu përgjigjet rregullave të ndërlikuara dhe të rrepta. Etapa e parë qëndron në verifikimin cili CPAS-i është kompetent: të shumtën e kohës, është CPAS-i vendit time të banesës, por kritere të tjera mund të mirren parasysh.

Në fillim punëtori social është një person i besueshëm me përvojë i cili më dëgjon dhe përpiqet ti përgjigjet kërkesave të mija. Është e rëndësishme ti kuptoni mirë që nuk është ai që merr vendimet. Ai shërben si ndërmjetës midis përfituesve dhe instancave që vendosin..

Kujdes, çdo ndihmë e dhënë është e kushtëzuar në vendin tim të banëses dhe vlefshmërinë e titullit tim të qendrimit. Unë jam pra shumë i vëmendshëm për të parashikuar përsëritjen e dokumentave të mija dhe lajmëroj përpara punëtorin(en) sociale (e) për çdo ndyshim banese me qëllim që të siguroj transferimin e dosjes time në një tjetër CPAS. çdo ndryshim në situatën time ka pasoja mbi kushtet e ndihmës të dhënë.

Nga ana tjetër, **dhënia e ndihmës është të shumtën e kohës e kushtëzuar nga një seri detyrimesh** (për tu formuar, për të gjetur një punë,..). Unë jam pra shumë i vëmendshëm për plotësimin e këtyre detyrimeve dhe për të lajmëruar punëtorin (en) social (e). Ndihma e CPAS-it nuk jepet vetem në qoftëse nuk egziston asnjë mundësi tjetër për plotësimin e nevojave tuaja.

Kërkesat

Punëtori (ja) social (e) bën me mua pikën mbi situatën time dhe redakton një raport me shkrim.

Kërkesat mund të jenë:

- Kërkesë e ndihmës sociale për plotësimin e nevojave të mija.
- Kërkesë financiare për transportet.
- Kërkesë financiare për të paguar qiranë e parë dhe garoncinë e qiradhënies.
- Kërkesë për një shpërblim të instalimit.
- Kërkesë financiare për një faturë mjekësore ose një ndjekje mjekësore.
- kërkesë të marrjes në ngarkim të shpenzimeve shkollore.
- ...

Shembull

Une gjej një studjo në të cilën unë mund të hyj me 15 Janar. Qiraja ime është 450€ euro në të gjitha sëbashku. Pranari im më kërkon 2 muaj garonci për qëradhënien. Unë duhet përsëri të blej disa gjëra përpara se të hyj (në banëse), një shumë prej 200 euro. Gjithashtu për një abonim autobusi për të vajtur në kurs : shuma e abonimit është 20 euro/në muaj.

Unë bëj tek punëtori (ja) social (e) një kërkesë të përgjithshme të ndihmës sociale. Unë kërkoj gjithashtu një paradhënie për qiranë time të parë dhe për garancinë e qiradhënies (që do t'ju a kthej sipas një plani që më është propozuar). Në fund unë kërkoj që CPAS-i të më japë një paradhënie të hollash të nevojshme për t'ia dalur deri me 31 Janar dhe një shumë për të paguar abonimin tim.

Kërkesat

Një paradhënie është një hua të hollash. Ajo nënkupton (kthimin e të hollave) Në të kundërtën e ndihmës që nuk kthehen të hollat që, siç e thotë dhe emri, të hollat nuk kthehen(dmth nuk keni për të paguar).

Punëtori (ja) social (e) paraqet anketën e tij sociale Këshillit dhe më komunikon vendimet CPAS-i më dërgon konfirminin me shkrim me letër rekomande. Në qoftëse nuk jam dokort me vendimin e Këshillit, unë mundem të bëj një ankesë brenda 30 ditëve në këtë rast, unë bëj thirrje një avokati ose një shërbimi juridik, që bën ankesat falas pranë Gjykatës të Punës.

Këshilli do të japë ndihmë duke u bazuar në një vlerësim të anketës sociale. Nëse unë jetoj me dikë ose nëse dikush mund të sigurojë qoftë edhe një pjesë të nevojave të mia, ndihma mund të jetë e pjesshme ose të refuzohet.

Sherbimet << Të drejtat e të rinjëve >>

Ato informojnë të rinjtë mbi të drejtat e tyre dhe i ndihmojnë për ti respektuar në çështje me shkollën, punën, ndihmën sociale, ndihmë rinisë , legjislacionin për të huajt. Ato janë caktuar për të luftuar kundër përjashtimit social dhe të favorizojnë hyrjen në pavarësi të rinjve dhe të familjeve. Shërbimet e tyre janë falas dhe kujdestaritë janë t organizuara gjatë javës.

www.sdj.be

Qendrat e planifikimit familjar dhe Qendrat e ndihmës dhe të informacionit seksual, bashkëshortor dhe familjar

Ato presin dhe informojnë në çështje me shtatzaninë, kontraceptimin dhe të sëmundjeve seksuale transmetuese. Ato proposojnë aktivitete në grup dhe konsulta psikologjike, juridike, mjekësore dhe sociale.

www.loveattitude.be/centres-de-planning

Zyra e lindjeve dhe e fëmijerisë

Ajo siguron falas ndjekjen e shtatëzanisë dhe të zhvillimit të fëmijës (gjendjen e shëndetit, vaksinat, të ushqyerit, të folurit). Ato sigurojnë gjithashtu shërbimet e pritjës të fëmijës: qëndrim-ruajtjeje, shtëpija të hapura, çerdhe, shërbimet e rojtareve profesionale (kujdestare) Këto shërbime janë me pagesë.

www.one.be

Shërbimet për personat e sëmurë

Kur unë jam i pa aftë të eci, shërbimet e vaktheve që shpërndahen në shtëpi, janë të organizuara nga CPAS-i, huaja e materialit (baterica, karrocë,...) është e organisuar nga Kruqi i Kuq ose nga Administrata e Sigurimeve Mjekësore (Mutuelle).

Taksa dhe seleksionimi i mbeturinave

Çdo Komunë organizon mbledhjen dhe trajtimin e mbeturinave. Financimi i këtij shërbimi përfshin një taksë të qytetit (koshat e mbeturinave) që ndryshon nga një qytet në tjetrin. Për shembull, në Liège shuma që duhet të paguhet është 85€/ në vit për një person dhe 140€ për një familje. Kujdes, kjo taksë duhet të paguhet më 1 janar të vitit në vijim: nëse ndërroj adresë, unë duhet t' i paguaj Komunës për banesën e mëparshme.

Çdo familje duhet të seleksionojë mbeturinat sipas udhëzimeve të dhëna nga Komuna. Seleksionimi i mbeturinave është i detyrueshëm. Nëse nuk e respektoni mund të keni gjoba.

Të shumtën e kohës seleksionimi organizohet në këtë mënyrë:

Thasët me ngjyre te bardhë janë për mbeturinat shtëpiake që nuk mund të reciklohen. Thasët mirren çdo javë sipas planingut të komunikuar nga Komuna.

Një qese me ngjyrë tjetër është menduar për PMC (Plastikën, Metalet, Kutitë e kartonit): ne hedhim paketime plastike dhe shishe, kuti konservash, kanaçe, aerosole kozmetike dhe ushqimore, kartonat e pijeve (të quajtura edhe brick packs)… Asgjë tjetër nuk duhet hedhur brenda përndryshe do t'ju refuzohet. Thasët mblidhen rregullisht sipas një grafiku të komunikuar nga Komuna. Kujdes, në varësi të vendit ku unë jetoj, disa objekte plastike ose metali nuk mund të hidhen në PMC! .Nëse kam ndonjë dyshim, unë iu referohem vizatimeve dhe shpjegimeve të shtypura në thesin PMC.

[1] Për të ardhurat më të ulëta, mund të bëhet një kërkesë përjashtimi.

Taksa dhe seleksionimi i mbeturinave

Letrat dhe kartonat duhet të ruhen veças. Ato duhet të jenë të lidhura mirë me spango ose ti vëni në një karton. Letrat janë gjithashtu të mbledhura çdo javë

sipas planingut të komunikura nga Komuna.

Objektet që pengojnë nuk mund të hidhen në koshin e mbeturinave. Një mbledhje e veçantë është planifikuar një herë në muaj ose me kërkesën në numrin e interesuar nga Komuna : objektet e mëdhaja, hekurinat, mobiljet, dyshekët,,, nuk mund të lihen në vendet publike vetëm ditën kur mblidhen. Kujdes aparatat elektro shtëpiake, TV, radio, videoja, mbeturinat ndërtimore nuk janë të pranuara : ato duhet të lihen në një park për këtë gjë

Xhamat lihen në koshat e xhamave që i gjeni në vendet publike : kavanozat, shishet, shishet e vogla prej xhami hidhen bosh dhe të pastërta, duke ndarë xhamat e bardhë nga xhamat me ngjyrë.

Në disa komuna, kur paguaj taksën time të urbanizmit, unë marr bono për ti shndëruar me thasët e mbeturinave. Kur nuk kam thasë në stok, mundem ti blej në supermarketë dhe tjera vende shitjeje. Në komuna të tjera, egziston një sistem koshash me mikro procesorësh. Taksa ime e urbanizmit më autorizon një numër të kufizuar të mbledhjeve falas: jashtë kësoj kuote, unë paguaj tepricën e peshës. Formula të tjera egzistojnë për të kufizuar mbeturinat shtëpiake. Objektivi është me të vërtetë që të nxisim qytetarët të bëjnë sa më pak mbeturina.

E drejta për qëndrim

Kush vendos ?

Zyra e të huajve (OE)

Zyra e të Huajve administron hyrjen në territorin belg. Zyra shqyrton dosjet me qëllim që një vendim të mirret për dhënien ose jo të qëndrimit, vetëm për kërkesën e azilit (ai merr kërkesën dhe ia transmeton Komisariatit të Përgjithshëm të Refugjatëve dhe të Apatridave). Në të gjitha rastet, është zyra që jep, që zgjat ose heq të drejtën e qëndrimit, vetëm disa dokumenta të lëshuara nga CGRA personave të njohur refugjatë (çertifikata e lindjes, e martesës, çertifikata e njohjes të statusit). Eshtë gjithashtu zyra që vendos për masat e largimit (kthimi në vend).

Le Commissariat Général aux Réfugiés et aux Apatrides (CGRA)

Le CGRA est l'instance qui s'occupe des réfugiés en Belgique : il est le seul à pouvoir prendre une décision sur le statut de réfugié ou de protection subsidiaire. Le CGRA convoque le demandeur d'asile qui peut se faire accompagner par son avocat ou par une personne de confiance. Attention, le conseil professionnel d'un avocat est vivement conseillé !

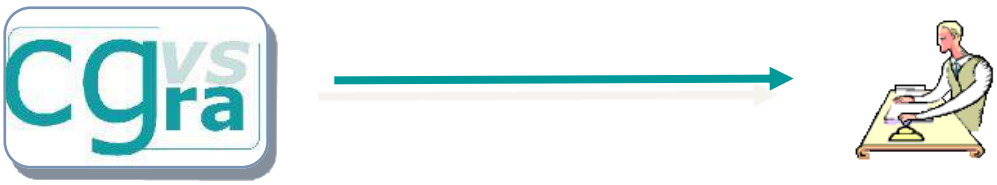

CGRA verifikon nëse kërkuesi i azilit hyn në kriteret e azilit (frika e persekutimit personal për arsyje race, feje, nënshtetësie , opinjoneve politike , ose përkatësia e një grupi social të veçantë), ose nga mbrojtësja dytësore (shtesë)(personat që vijnë nga një vend që është në luftë, që mund të kenë trajtime ç'njerëzore në vendin e tyre, ...). Në rastin e një vendimi negativ një ankese (recours) mund të bëhet pranë Këshillit të Mosmarrëveshjeve të Huajve (CCE).

Këshilli i Mosmarrëveshjeve të Huajve (CCE)

CCE është instanca juridike e pavarur që shqyrton ankesat. Një vendim negativ i CGRA –së ose I OE mund të bëjë qëllimin e një ankese. Procedura është me shkrim ndërhyrja e një avokati është e domosdoshme sepse ankesa i nënshtrohet disa rregullave të rrepta. Sipas rasteve, kjo ankesa do të jetë në pezullin (vendimi është <<pezulluar>> në pritje të vendimit të CCE) ose jo (Urdhëri për Largimin nga Territori eshtë dhënë pas pritur përgjigjjen e CCE).

Këshilli i Shtetit

Eshtë instanca juridike që verifikon vetëm nëse prosedura është trajtuar në mënyrë të pagabuar ; ajo nuk mund të marrë vendim në thelb. Pra në këtë shkallë nuk bëhet fjalë të tregoni historinë tuaj ose të jepni argumenta të reja .

Avikati paraqitet vetëm para kësaj instance mbasi e ka plotësuar dosjen. Në fillim, Këshilli i Shtetit jep shpejt një vendim mbi pranueshmërinë e kërkesës dhe pastaj shqyrton dosjen. Ai mund të anulojë ose të pezullojë vendimin e fundit që është dhënë.

Një ankesë në Këshillin e Shtetit nuk është asnjëherë në pezullim. Urdhëri për Largimin nga Territori qëndron në aplikim.

Avokati

E dreta për qëndrim është një lëndë e ndërlikuar, kryesisht e administruar nga ligji i 15 Dhjetorit 1980 për hyrjen në territor, qëndrimin, rregullimin dhe largimin e të huajve. Ne ju paraqesim këtu me linja të mëdhaja sepse **procedurat kanë nevojë për ndërhyrjen e një avokati të specializuar**[2].

Avokati është një jurist që ka studiuar Drejtësinë. Ai është një person i besueshëm që më dëgjon, më këshillon dhe më përfaqëson gjatë gjithë procedurës. Ai mundet të më përfaqësojë gjatë audiencave të mija dhe të mbrojë interesat e mija. Ai është i detyruar të mbrojë sekretin profesional : pra unë mundem ti flas atij pa frikë.

Në qoftëse nuk njoh avokat, unë mundem të shkoj tek Shtëpia e Drejtësisë ose tek Byroja e Ndihmës Juridike. Avokatët janë aty dhe u përgjigjen pyetjeve të përgjithshme dhe ju orientojnë drejnt shërbimeve përkatëse.

Unë mundem të kërkoj caktimin e një avokati.

[2] Qendrat Krahinore për Integrimin dhe disa shoqata proposojnë një këshillë juridike falas.

Kërkesa e azilit dhe mbrojtja dytësore (shtesë)

Konventa e Gjenevës parashikon mbrojtjen e të gjithë atyre personave që janë të kërcënuar personalisht për arsyje politike, race, feje, nënshtetësie ose përkatësia e një grupi social. Kërkesa është bërë në kufi ose tek Zyra e të Huajve brenda 8 ditëve të ardhjes (ose para afatit të qëndrimit, nëse bëhet fjalë për një qëndrim të gjatë): dosja plotësohet dhe transmetohet Komisariatit të Përgjithshëm të Refugjatëve dhe i Apatridave (CGRA), që pret personin, shqyrton provat e kërcënimit dhe vendos për dhënien e statusit të refugjatit. CGRA, shqyrton në të njëjtën kohë mundësinë e një mbrojtje <<dytësore>> (shtesë) për të cilën, në disa raste të caktuara, provën e një kërcënimi personal mundet të zëvendësohet nga një vlerësim i një kërcënimi global të përkohshëm.

- I huaji që ka bërë një kërkesë azili mbas 31 Majit 2007 merr, mbas një kontrolli pozitiv të banesës, një vërtetim të regjistrimit (karta portokalle) e vlefshme 3 muaj, pastaj çdo muaj deri kur të marrë vendimin përfundimtar. Në rastin e një vendimi negativ të CGRA, një ankesë mund të bëhet pranë Këshillit të Mosmarrëveshjeve të Huajve (CCE) : kjo ankesë është pezulluese.
- Nëse statusi i refugjatit ose i ndihmës dytësore është dhënë, personi merr një kartë qëndrimi 1-vjeçare CIRE[3] e cila rinovohet në bazë të disa kushteve (karta A) ose një qëndrim i përhershëm (karta B). Pas 5 vjetësh, e drejta e qëndrimit bëhet e pakufizuar.

Kërkesa e rregullimit për arsyje njerëzore (9 bis)

Të gjitha kërkesat me leje qëndrimi më shumë se tre muaj duhet të bëhen në shtetin e origjinës, pranë postit dipllomatik ose tek konsulli belg. 9bis-i është pra një përjashtim i rregullës : një i huaj tashmë i pranishëm në territor, nëse ai ka një pasaportë, mundet, për rrethana të jashtëzakonshme, të bëjë një kërkesë për rregullim pranë Administratës Komunale, që ia transmeton Zyrës të Huajve. Megjithatë, gjatë kohës që ai nuk ka marrë përgjigjje pozitive kërkesës së tij, ai qëndron në situatë të parregullt, domethënë në mënyrë të paligjshme.

- Në qoftëse rregullimi është pranuar, personi merr një CIRE të kufizuarpër një vit që përsëritet me disa kushte (kartë A) ose një qëndrim përfundimtar.

[3] Certificat d'Inscription au Registre des Étrangers

Kërkesa për rregullim për arsyje mjekësore (9 ter)

Kjo procedurë mund të bëhet pranë Zyrës të Huajve për një të huaj që qëndron në Belgjik, që ka një dokument identiteti dhe që vuan nga një sëmundje që rrezikon jetën e tij ose integritetin e tij fizik, një rrezik të trajtimit ç'njerëzor kur nuk egziston një trajtim i përshtatshëm në vendin e tij të origjinës.

Kërkesa duhet të dërgohet me rekomande direct tek OE-ja.

Shqyrtimi i kërkesës bëhet në dy etapa : kur është e gjykuar e pranueshme dhe mbas një kontrolli pozitiv të banesës, personi merr një vërtetim të regjistrimit (kartë portokalle) e vlefshme 3 muaj , që përsëritet tre herë 3 muaj, pastaj çdo muaj. Pastaj, në qoftëse e drejta e qëndrimit është njohur, personi merr një një CIRE të kufizuar (kartë A) për një vit, që përsëritet. Mbas 5 vitesh, personi mundet të marrë një CIRE të pakufizuar (kartë B).

Trafikimi i Qënieve Njerëzores

Në qoftëse personi është viktimë e trafikut të qënieve njerëzore (shfrytëzimi nga një rrjet të trafikut të organizuar ose nga çdo lloj shfrytëzimi tjetër), egziston një pritje e veçantë për këmbimin e bashkëpunimit të tij për të shkatërrimin e zinxhirit (rrjetit të trafikut). Procedura është e ndërlikuar dhe nevojitet paraqitja e një ankesë (denuncimi) pranë autoriteteve gjyqësore. Kërkesa e qëndrimit bëhet pranë byrosë MINTEH në Zyrën e të Huajve.

Grupimi familiar

Procedura bëhet pranë postit dipllomatik ose konsullit në vendin tuaj të origjinës ose, në disa raste, në Administratën Komunale.

Një i huaj, shtetas i një vendi të tretë që ka një qëndrim të pakufizuar (art 10) hap të drejtën për disa pjesëtarë të familjes (bashkëshort , partenare e regjistruar, fëmijë nën moshë, fëmijë më shumë se 21 vjeç handikap në ngarkim, prindërit e një MENA të njohur refugjatë ose që përfitojnë nga mbrojtja dytësore (shtesë)) për tu bashkuar, me kusht që të ketë prova për të ardhurat që ka, rregullisht dhe të mjaftueshme ashtu edhe për një banesë të mjaftueshme, një sigurim për sëmundjen, një çertifikatë mjekësore dhe një vërtetim të regjistrit të gjëndjes

gjyqësore të pastërt. Grupimi arrin atëherë me viza D (qëndrim të gjatë) dhe merr, mbas një kontrolli pozitiv të banesës një qëndrim të kufizuar (kartë A). Mbas 3 vitesh, personi mundet të kërkojë një qëndrim të pakufizuar (kartë B) pranë Administratës komunale, që ia transmeton Zyrës të Huajve. Në qoftëse ndodh një ndarje ose një humbje e të ardhurave gjatë 3 viteve, titulli i qëndrimit ju hiqet, përveç motiveve të jashtëzakonshme (për shembull dhuna bashkëshortore). Një ankesë pezulluese kundër këtij vendimi mund të bëhet pranë Këshillit të Mosmarrëveshjeve të Huajve (CCE).

Kushtet janë të njëjta për një grupim me një të huaj shtetas i një vendi të tretë që ka një qëndrim të kufizuar (art 10) veçse qëndrimi i kufizuar (kartë A) nuk mund të kalojë afatin e titullit të qëndrimit të personit që bën grupimin.

Një i huaj që ndodhet në Belgjik me qëndrim të ligjshëm mund ti kërkojë Komunës një ndryshim statusi : për shembull, studenti që martohet. Ai merr atëherë një vërtetim të regjistrimit (kartë portokalle) për 6 muaj, me zgjatje dy herë 3 muaj. Në qoftëse e drejta e qëndrimit është njohur, ai merr një CIRE të kufizuar (kartë A) për një vit, që përsëritet. Mbas 3 vitesh, qëndrimi mund të bëhet përfundimtar (kartë B).

I huaji shtetas i një vendi të tretë që është pjesëtar i familjes të një qytetari të Bashkimit Evropjan ose të Hapësirës Ekonomike Evropiane (art. 40 bis) mundet të vijë në Belgjikpër një qëndrim të shkutër për 3 muaj, me kusht që të deklarohet te Komuna brenda 10 ditëve të ardhjes së tij. Në qoftëse ai dëshiron të qëndrojë më gjatë, ai duhet të bëjë një kërkesë të autorizimit të qëndrimit në Komunën e banesës së tij para daljes së afatit të visës së tij. Ne jemi atëherë në kuadrin e një grupimi familjar, i nënshtrohet disa kushteve të ardhurave, të banesës dhe të sigurimeve mjekësore. Nëse lidhja familjare është bërë, (bashkëshorti, partenerja eregjistruar, fëmija nën moshë, fëmija më shumë se 21 vjeç handikap në ngarkim të tij, prindërit e një MENA të njohur refugjatë ose që përfitojnë nga mbrojtja dytësore (shtesë)), mbas një kontrolli pozitiv të banesës, personi merr një vërtetim të regjistrimit për 6 muaj. Ai ka pastaj 3 muaj për të plotësuar dosjen e tij. Në qoftëse e drejta e qëndrimit është njohur, Komuna i jep një kartë F. Mbas 3 vitesh, qëndrimi mund të bëhet përfundimtar (kartë F+). Në rast se refuzohet, një ankesë është e mundur para Këshillit të Mosmarrëveshjeve të Huajve.

Qëndrimi i shkurtër

I huaji shtetas i një vendi të tretë që vjen në Belgjik me viza me qëndrim të shkurtër ose që nuk ka nevojë për viza duhet të paraqitet te Komuna për të bërë një deklaratë të ardhjes. Ai merr atëherë një aneks 3 mbi të cilën është shënuar zgjatja e qëndrimit të tij.

Lidhjet me Zyrën dhe me CGRA

Gjatë gjithë kohës së procedurës, kryesore është të komunikoni me Zyrën e të Huajve dhe / ose me CGRA të gjitha ndryshimet ose informacionet e reja që i përkasin situatës time në Belgjik. : ndryshimi i adresës, ndryshimi i përbërjes familjare (për shembull lindja e një fëmije), përsëritja e kartës time të qëndrimit...

Ndryshimi i adresës

Zyra dhe ose CGRA duhet të jenë në dijeni në çdo moment nëse jam në territorin belg. Në qoftëse nuk jetoj më në Belgjik, dosja ime mund të mbyllet. Pra është shumë e rëndësishme t'i lajmëroni me letër për çdo ndryshim banese.

Si ? Shkruani një letër dhe e dërgoni me letër rekomande në Zyrën e të Huajve dhe, nëse është e nevojshme, në CGRA. Kjo gjë bëhet në postë : marr një dokument që vërteton që letra ime është dërguar. Kujdes, kjo letër duhet të shoqërohet me një vërtetim të Komunës që garanton ndryshimin e adresës.

Ndryshimi i banesës të zgjedhur

Banesa e zgjedhur, është adresa në të cilën dëshiroj të marr letrat e Zyrës së Huajve dhe të CGRA. Kjo mund të jetë adresa ime personale, ajo e avokatit tim ose ajo e një personi të besueshëm. Unë marr kryesisht të gjitha ftesat dhe lajmërimet zyrtare.

Sa herë që dëshiroj të ndryshoj këtë adresë, duhet ti lajmëroj letër rekomande.

Ndryshimi i përbërjes familjare

Përbërja familjare është një dokument administrativ i Komunës që kush jeton me mua në të njëjtën shtëpi.

Të gjitha ndryshimet duhet të sinjalohen në Zyrën e të Huajve dhe në CGRA sepse mund të ketë pasoja për procedurën time : të kesh ose të adoptosh një fëmijë, të martohesh, të jesh bashkëbanues, të divorcohesh, të humbësh një bashkëshort ose fëmijë.

Përsëritja e kartës të qëndrimit

Kur dokumenti im i qëndrimit arrin në afat, unë duhet të shkoj në Komunë në zyrën e rezervuar për të huajt që ta përsëris (kartën), nëse është e mundur dy muaj **para daljes së afatit**.

Në qoftëse është një **CIRE**, ose kartë F, unë duhet ti sjell Komunës provat që kushtet e kërkuara nga Zyra e të Huajve për një përsëritje (të kartës) janë të plotësuara. Këto kushte janë të shkruajtura në dokumentin që shoqëron CIRE-n time dhe unë duhet të jem shumë i vëmendshëm në momentin e daljes së afateve. Unë vetë mundem ta transmetoj dosjen time në Komunën time të banesës që Zyra e të Huajve të ketë mundësinë të shqyrtojë këto kushte. Pra është Zyra e të Huajve që vendos dhe dërgon udhëzimet Komunës. Nëse kam nevojë ose kushtet që duhen plotësuar janë të ndërlikuara, kaloj nëpërmjet avokatit për të dërguar të gjitha letrat që posedoj.

Në qoftëse bëhet fjalë për **vërtetimin e regjistrimit** (karta portokalle), një vulë e re duhet ti vihet për çdo tre muaj, **pastaj çdo muaj**. Në këtë rast, unë shkoj tek Administrata komunale datën e afatit për applikimin e vulës. Për shembull: Vërtetimi im i regjistrimit është i vlefshëm deri të martën me 20 Mars. Unë jam i detyruar të përsëris (kartën) të mërkurën me 21 Mars.

Lidhjet me Zyrën dhe me CGRA

Në qoftëse Komuna është e mbyllur gjatë fund javës, une duhet të shkoj të premten (një ditë më parë).

Kujdes, kur karta të mbushtet me vula, Administrata më lëshon një të re: duhet pra të sillni një fotografi të re të identitetit.

Jam i kujdesshëm: shënoj datat për përsëritjen e titullit të qëndrimit, unë komunikoj sa më mirë provat që unë respektoj kushtet dhe unë sinjaloj menjëherë çdo ndryshim në situatën time.

Nëse është e nevojshme, unë bëj thirrje një shërbimit të shkrimtarëve publik: Qendrat Krahinore për Intergrimin dhe disa Shoqata proposojnë një ndihmë për shkrimin falas.

Changement de résidence

Office des Étrangers
Boulevard Pacheco, 44
1000 Bruxelles

Le xx/xx/20..

Madame, Monsieur,

Concerne : Changement de ma résidence habituelle.

Mes références : Madame Gertrude Dumont, N°SP : ou N°CGRA :

En date du , j'ai effectué mon changement de résidence habituelle auprès de ma Commune. Je vous transmets dès lors ma nouvelle adresse ainsi qu'une attestation de la Commune certifiant ce changement.

……
……
……
……
……

Mme Gertrude DUMONT

Changement de domicile élu

CGRA
Rue Ernest Blerot, 39
1070 Bruxelles

Demande de changement d'élection de domicile élu

Je soussigné(e) ……N°SP : ……

Déclare vouloir modifier mon domicile élu.

Nouveau Domicile élu :

……
……
……
……

Fait à …….. le ……

Signature :

Les adresses importantes

Office des Étrangers

Boulevard Pacheco, 44

1000 Bruxelles

Tél : 02/793.80.00

Email : infodesk@biz.fgov.be

CGRA

Rue Ernest Blerot, 39

1070 Bruxelles

Tél : 02.205.51.11

Email : cgra.info@ibz.fgov.be

CCE

Rue Gaucheret, 92-94

1030 Bruxelles

Tél : 02/791.60.00

Email : info.rvv-cce@ibz.fgov.be

Conseil d'État

Rue de la Science, 33

1040 Bruxelles.

Haut Commissariat des Nations Unies pour les Réfugiés

Comité Belge d'Aide aux Réfugiés

Avenue Louise, 283

1050 Bruxelles

Tél : 02/627.59.99

Email : belbr@unhcr.org

Bankada hesap açtırmak

Ne zaman mümkünse (Oturma kartına sahip olduğumuzda). Bir bankada hesap açmak önemlidir. Yapılacak bir çok işlem buna bağlıdır. Hesap açmak için gerekli şartlar ve işlem masrafları bankaya göre değişir. O halde güveneceğim bankayı seçmeden önce araştırma yapar bilgi edinirim. Sundukları hizmet hakkında araştırma yaparım, ne kadar şubesi var bunu araştırırım, self banka sistemi varsa bu sayede direk olarak bankama girebilirim, istediğim işlemleri yapabilirim.

Banka dökümleri

Çdo herë që bëj një veprim (për shembull paguaj një faturë), mund ta printoj për të ruajtur një kopje. Unë mund të printoj rregullisht gjithashtu vetë, fletat e llogarisë bankare: kështu që mund të shohim të gjitha hyrjet dhe daljet e llogarisë bankare. Disa banka, mund të m' i dërgojnë këto fleta bankare në shtëpi.Kujdes, ky shërbim është me pagesë. Unë mund të mbaj gjithashtu faqet e llogarisë bankare me versionin elektronik, në llogarinë time në internet. Ky shërbim është falas.

Bu dökümleri bir dosyada saklamak çok önemlidir. Bazı buro işlemlerinde bir örnek istenebilir.

Banka kartı

Bu kartla birlikde birde **gizli şifre** verilir ki bunu ezbere bilmem gerekir, çünki her işlem yaptığımda bu şifre gereklidir. Aynı zamanda kart imzalanmalıdır. Bu kart sayesinde bankadan para çekebilirim, ATM den yapmam gereken ödemeleri işlemleri kendim yapabilirim, alış veriş yaptığım yerde banka kartı makinası"bancontact" (Ticaret merkezinde bu logo Bancontact/ Mister Cash) varsa yaptığım harcamaları kartımla ödeyebilirim.

Kartımı kaybeder veya çaldırırsam, derhal "CART STOP" u haberdar etmeliyim 070/344.344 Bu servis 24 saat çalışır gerektiği zaman banka kartını durdurur. Daha sonra bir polis şubesine giderek kartımı çaldırdığımı bildiririm ve bankamdan yeni bir kart isterim.

Bankada hesap açtırmak

Satın aldığım şeyleri kartımla ödemek için :

- Kartın püs olan kısmını banka kartı makinasına koyarım.
- Gizli şifremi girer ve ok'e basarım.
- Kartımı geri alırım ve ticaret sahibi bana makinasından çıkan fişi verir.

Mund të paguaj gjithashtu "pa kontakt": kaloj kartën time sipër ose në anën e pajisjes.

Gizli şifre

Numarayı hatırlamalıyım vede kesinlikle cüzdanımın bir köşesine yazmamalıyım.

Bir çok insan gizli şifre olarak doğum tarihini kullanır. Dikkat, şayet cüzdanımı kaybedersem, iyi niyetli olmayan birisi kolaylıkla kimliğime bakarak doğum tarihimi ögrenebilir. Öyleyse en iyisi cep telefonunuzun şifresini kullanmak daha iyi olur.

Dikkat, şayet 3 kez yanlış kotlama yaparsam, kartım kullanım dışı bırakılır ! bu durumda bankadan kartımı tekrar kullanılır duruma getirmesini isterim.

Faturalar

Fatura ,ödenmesi gereken miktarın bir şekilde belirtildiği ve üzerinde soyadım, ödeyeceğim miktar, parayı yatırabileceğim hesap numarası, en son ödeme tarihi bulabiliriz.Fatura, her hangi bir malzeme satın aldığımız için yada her hangi bir teknik servis için olabilir : kira, elektrik, su, sigortalar aidat,(masraf payı), hastane masrafları, okul masrafları…

Për të paguar një faturë, mund të plotësoj një formular për derdhjen ose për pagesën e një shume. Ky formular mund të jetë prej letre (unë e plotësoj dhe e depozitoj në bankë) ose nëpërmjet informatikës (e regjistroj vetë në një bankë, përmes aplikacionit të smartfonit ose faqes së internetit të bankës). Kujdes, fatura prej letre është me pagesë.

Kağıt üzerinde yapılan virman her zaman imzalanmalıdır ve tarihde atılmalıdır. Şu bölümleri doldururum : ödenecek miktar, imza, tarih, parayı alacak olan kişinin ismi ve adresi, ödemeyi yapan kişinin hesap numarası (benim), Ödemeyi yapanın ismi ve adresi (ben), iletişim kısmına ne için ödediğimi yazarım.

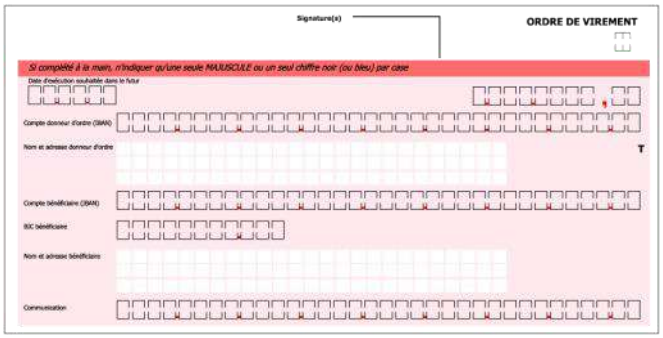
Signature(s)
ORDRE DE VIREMENT
Si complété à la main, n'indiquer qu'une seule MAJUSCULE ou un seul chiffre noir (ou bleu) par case
Date d'exécution souhaitée dans le futur
Compte donneur d'ordre (IBAN)
Nom et adresse donneur d'ordre
Compte bénéficiaire (IBAN)
BIC bénéficiaire
Nom et adresse bénéficiaire
Communication

Virman iki kattan oluşur. Iki kısımı dikkatli bir şekilde birnirinden ayrırım : Birinci bölümü ödeme yapmaları için bankama bırakırım. Ikinci bölümünü ödeme yaptığımı gösteren belge olarak saklarım.

YAZILAR OKUNAKLI OLMALIDIR HATA YAPILIPTA KARALANMIŞ OLMAMALIDIR.

Aynı zamanda self bankadan kendim bilgisayardan virman yapabilirim. Banka kartımı makinaya koyar ve seçimimi yaparım.

Menuden virman servisini seçer direk olarak virmanı doldururum.

Uluslarası bir virman yapmak için IBAN kodumu kullanırım, bu bir ULUSLARARASI hesap numarası referansıdır. Bu IBAN la başlar daha sonra ülkenin ilk baş harfi yazılır (örneğin: BE belçika için yada FR Fransa için), daha sonra banka iletişim numarası, sonra benim hesap numaram. IBAN numarasını banka kartımın üzerinde yada banka dökümlerimde bulabilirim.

Kredi kartı

Piyasada, krediyle alış veriş yapmak yada borç para almak için bir çok öneriler mevcuttur. Taksitle ödeme yapma imkanı sağlamaktadır. Bu durumda borçlanma borç batağına düşme riski çok yüksektir. Bu durum gerçekten bir sosyal afettir.

Ödünç alınan para bedava değildir: bu şekilde alınan kredilerin çoğu için çok yüksek faiz ödenir ki bunun sorumluluğunu yüklenmek gerekir.

“Borç para almak çok masraflı olur ve pahalıya mal olur “ cümlesinden anlaşıldığı gibi.